Ч. 137. Неділя 4 липня (21 червня) 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Конференция провідників клюбів. — З парляментарних комісий. — Угорска криза. — Справа Крети.

На передвчерашній нараді клюбових провідників, яка відбула ся в присутности президента кабінету бар. Бінерта і міністра торговлї др. Вайскірхнера, вказав президент палати др. Паттай на те, що до теперішних задач палати послів прилучила ся нова, дуже важна задача, а саме полагодити предложене правительства про льокальні зелїзниці, яке має дуже велике значіне для населеня. Парлямент повинен старати ся найти дорогу, щоби сповнити свої обовязки.

Пос. др. Люеґер звернув ся до заступників Славяньскої Унії, щоби ясно висказати ся, як Унія трактує задачі парляменту.

Пос. Пернерсторфер прилучив ся до зазиву др. Люеґера і вказав на те, що палата має полагодити так важні предмети. Тому й не слїд з гори відкидувати переговори з Унією. Бесїдник виступає против погляду, немов би міністер торговлї і др. Адлер заострили ситуацию. Бесїдник переконаний, що они оба готові порозуміти ся з Славяньскою Унією.

Пос. Кіярі запитав президента палати, які має наміри що-до подїлу засїдань на найблизший час.

През. Паттай відповів, що на второк о 5. годині по полудни буде засїдане для вибору членів до спільних делеґаций. Чи крім пятниці має бути ще засїдане і в суботу, то се вже залежить від бажаня клюбових голов.

Пос. Ґломбіньский повідає, що було би для польского кола дуже не мило, коли би парлямент не залагодив нічо з проґрами працї на липень.

Мінїстер торговлї др. Вайскірхнер заявив, що не знає, чим міг би провинити ся і причинити ся до такого становища опозиції. А чейже годі робити єму закиди за те, що домагає ся, щоби полагоджено предложеня єго ресорту.

Пос. Романчук заявив ся зі становища руского населеня в Галичині против уповновластнюючого закона, а передовсїм против торговельного договору з Румунією, котрий найбільшу шкоду приносить рільничому населеню в Галичині. Сторонництво бесїдника мусить проте поборювати і торговельний договір і уповновласнюючий закон всякими способами.

Пос. Удржаль пригадує заяву, зложену іменем Славяньскої Унії на послїдній нарадї; з того часу Унія не видавала більше ніяких рішень. Тож бесїдник і тут не може зложити ніякої иншої заяви, як тілько повторити давну, а саме, що Унія уважає проґраму працї парляменту, по полагодженю буджету, вичерпаною.

В дальшім ходї дебати заявив президент мінїстрів бар. Бінерт, що уважає своїм обовязком знов звернути увагу зі становища правительства на значіне справ, які палата має полагодити. Нема сумніву, що ходить тут головно о політичну акцию; коли опозиция хоче з правительством вести борбу, то най не веде єї так, щоби при сім парлямент потерпів шкоду та щоби занедбано важні інтереси населеня. За шкоди, які з того вийдуть, виборці певно будуть домагати ся відвічальности.

Вкінци вказав премієр на те, що предложене треба залагодити як найскорше.

Більшість клюбових голов прилучила ся до того погляду премієра.

Вкінци порозуміла ся конференция клюбових голов о стілько, що палата послів збере ся на засїдане нинї від 10 до 2 години зполудня, з ві второк від 9 рано до по полудня, а відтак о 5 год. по полудни буде надзвичайне засїдане для вибору членів до спільних делеґаций.

Господарска комісия рішила в поіменнім голосованю 27 голосами против 9 перейти до

---

5)

Каменолом.

З німецкого — Юрия Ґабеленца.

(Дальше).

Підчас коли Геман клав одно поліно за другим на кобильницю до різаня, а єго рука сувала пилкою то сюди то туди, так, що мягке біле трачіне сипало ся під поліном на дві малі купки, не давала єму замітка старої спокою. То була для него несподїванка і він не перечив тому, що то питане було зовсїм оправдане. Що она таке питане поставила, то був лиш новий доказ для него, що тота стара, висохла баба онтам в хатї здогадувала ся правди. Він докоряв на голос собі самому, що не відніс гроший зараз до Мельника. Але відтак нараз замовк і зачав трусливо оглядати ся довкола себе. А чи не було би то може необачно? Ні, ні! Таки добре зробив. Так борзо по смерти Юнольда не повинен він був показувати банкнотів. Суд міг би був довідати ся о тім, а той судовий писар в очицями і тим цікавим, довгим, тонким носом міг би був зараз єго випитувати, звідки він має гроші. Тому судовому писареви, що робив з себе таку важну особу і такий був гордий та неприступний, недовіряв Геман більше, як всїм судиям в місті.

Нинї лякав ся Геман того дня, коли буде мусїв виймити гроші з капшука і занести до Мельника. А як він схоче допитувати ся? Геман нараз кинув роботу і зловив ся обіруч за голову. Він почув, що єму піт виступив на чоло. Хибаж він по дурному зробив, що сховав гроші до капшука? Що мусїла собі погадати стара Карлїна, коли він показав її гроші сховані під тютюном? Він же завсїгди держав гроші в малій деревляній скриночцї в стінній шафцї поза тими трома синими філїжанками, а сесї запрятав так старанно в скринцї під лавкою. Хибаж не зрадив ся тим, як не можна було незручнїйше зрадити ся? Певно, що стара мусїла поставити собі питане: Длячого він так тоті гроші ховає, коли має добру совість?

Але ось ще в пору впало єму на гадку, що стару Карлїну уважали в селї вже від давна за трохи туманувату. То она певно нічо в тім не добачила, бо инакше була би певно вже давно з цікавости щось о тім заговорила, була би зробила о тім якусь свою замітку.

Геман кинув послїдне поліно з лоскотом до прочих. — Нї, нї, то старе стерво за дурне. Она остаточно нічого й не добачила.

Але сей єго погляд за кілька днїв знов захитав ся. Геман сидїв з люлькою в зубах і узував чоботи, що сушили ся коло печи, бо то була вже пора іти до церкви та дзвонити. Аж ось нараз отворили ся поза ним двері і до хати увійшла худощава старуха та приступила скоренько до него з таємничою міною.— Чуєш, Гемане — шепнула она — чи чув ти вже?

— Що такого?

А она нахиливши ся, шепнула єму до уха: В домі щось страшить!

Геман витягнув шию і вибалушив очи на старуху, мов би она з розуму зійшла, мов би сповіщала єго, що зараз як чарівниця полетить в комин.—Що-о? Страшить? Хиба ти здуріла?

— Нї, нї — обставала стара при своїм — таки направду страшить. Фрайдова Маріянна виділа таки на власні очи.

— Та що виділа? — спитав нічний сторож і спер ся кулаками на колїна.

Стара боязько подивила ся довкола себе.— Кажуть, що там ходить грубий Юнольд та шукає своїх гроший.

— Грубий Юнольд.

Геман аж побілїв а студений мороз пішов єму по тілї. Але зібрав всї свої сили до купи. Підчас коли, кленучи, нахилив ся над свої чоботи, щоби стара не добачила єго зворушеня, визьвірив ся до неї: „Ви вже зовсїм на купу здуріли, кажу! Я піду і покажу вам, хто там страшить!"

Стара станула перед ним і видивила ся на него своїми тумануватими, на пів вже посліпілими очима. — Що зробиш?

Геман схопив ся тепер і тупнув ногою, що аж пісок на дилю заскреготав. — Вже менї досить того доброго — крикнув він — піду до дому а там вже побачимо, що там такого!

Стара Карлїна обернула ся і здвигнувши плечима, приступила до стола. — То будеш хиба послїдний! — замуркотїла она.

Геман зареготав ся глумливо. Хибаж не був то доказ, ясний доказ, яка дурна була тота стара, коли она дала ся ловити на таку глупоту? Він ще в своїм житю нїколи не ви-

подрібної дебати над торговельно-політичним уповновласнюючим законом та над торговельним договором з Румунією. Відтак принято цілий закон без дискусиї і в подрібній дебаті.

Комисия для справ державних урядників рішила одноголосно приняти проект службової праґматики „Центрального австрийского Союза товариств державних урядників“ за основу до дебат, розширяючи притім проект і на державну службу. На внесене пос. Гофмана Велленгофа рішила комисия сповістити президента міністрів про рішеня комисиї і просити єго, щоби правительство співділало вже в нараді субкомітету.

Комисия посольскої ненарушимости занимала ся справою арештованя пос. Бера. Референт пос. Маркль предложив звіт і пропонував, щоби перевести дальші доходженя. По довшій дискусиї принято внесене референта і поручено голові комисиї просити президента палати, щоби звелів запросити відносні особи на 7 с. м. о 9 годині рано.

Комисия віддовженя ґрунтів почала дис кусию над проблемом віддовженя ґрунтів Промовляло кількох послів. Відтак вибрано субкомітет для сеї справи і на сім перервано нараду і замкнено засіданє.

Угорске бюро кореспонденцийне доносить з Відня, що Цісар приймив вчера в полудне на одногодинній авдиенциї Люкача. На тій авдиенциї не порішено ще остаточного полагодженя угорскої кризи. Угорскі часописи пишуть, що іменоване Люкача президентом міністрів здержано длятого, позаяк між Юштом а Кошутом прийшло до порозуміня, супротив чого Люкач буде мусів достроїти свою проґраму до них.

Порта розіслала своїм послам при европейских дворах нову окружну ноту, якої копію доручено всім европейским послам в Царгороді. Порта заявляє, що опікунчі держави уважають уступства, пороблені Кретийцям послідними часами, яко набуте ними право, підчас коли Порта все рішучо против того виступає, бо то є явним нарушенем єї суверенної зверхности. Порта мусить витревати на своїм становищи і має надію, що опікунчі держави при переговорах, які мають вести ся в справі обдуманя форми, в якій має бути надана Креті автономія, не будуть звертати уваги на згадані уступства. Дальше зазначує Порта, що під впливом публичної опінії і парляменту, огірчених постепенним нарушуванем їх прав, рішила ся она боронити своїх прав до Крети. Коли опікунчі держави будуть обставати при своїй постанові, тоді утерпить через те значінє нового правительства, яке все числить на добросовістну співучасть держав. Вкінци взиває окружна нота послів, щоби в своїх патріотичних заходах звернули кабінетам увагу на те, що Порта безусловно буде приневолена відкинути всякі проекти, якими дана була би Грециї можність, хоч би посередно, брати участь в кретийских справах.

Новинки.

Львів, дня 3-го липня 1909

— Іменованя. П. Намістник іменував ад'юнктів будівництва: Вит. Дзендзелевича, Алекс. Ґаспаріого, Ст. Пршетоцкого і Бол. Даровского інжинірами, а практикантів будівництва: Казимира Ґотвальда, Йос. Шавера, Мир. Масляника, Вас. Вишницкого, Володим. Єжовского, Генр. Ріса і укінчених слухачів політехніки Йос. Зачка і Ал. Рітша та асистентів політехніки: Йос. Кузьмина і Здисл. Дердацкого ад'юнктами будівництва в гал. державній службі будівництва.

— Державні інспектори винних пивниць. На підставі державного закона в 1907 р. установлено в Австриї інституцию державних інспекторів винних пивниць. Ті інспектори мають обовязок звідувати з уряду від часу до часу пивниці та инші убікациї, що служать до фабрикациї та переховування, а належать до осіб, котрі торгують вином і винним моцом (продуценти, торговці, господарі, шинкарі і т. п.) В Галичині Міністерство установило 2 таких інспекторів винних пивниць, однак Сойм рішив, що число 2 інспекторів з уваги на єпросторість нашого краю недостаточне і тому ухвалив резолюцию, котрою візвано правительство до помноженя посад інспекторів до числа 4. На сю резолюцию правительство доси не відповіло. Інспектори пивниць мають бути установлені по вислуханю опінії Сойму, а Сойм передав се право Краєвому Виділови. Міністерство рільництва віднесло ся тепер до краєвого Виділу по опінію, чи годить ся, щоби в разі перешкоди котрого з галицких інспекторів винних пивниць, спричиненої відпусткою, недугою і т. п., можна було до заступства покликати інспекторів з инших коронних країв. Краєвий Виділ принципіяльно згодив ся на таке покликане інспекторів з иншого краю, але застеріг, щоби такий інспектор говорив краєвими мовами. При тій нагоді краєвий Виділ звернув увагу правительства, що то заряджене заступничого покликування інспекторів з инших країв вказує найліпше, що установлене двох інспекторів для Галичини показує ся недостаточним. Краєвий Виділ пригадав наслідком того знов правительству ухвалену Соймом резолюцию і домагав ся установленя замість 2 — 4 інспекторів винних пивниць. — (У Львові такам інспектором винних пивниць есть п. Полюшиньский, котрий урядує при ул. Скшиньского ч. 8).

— Стипендию в квоті 100 К з фондациї голови тов. аптикарского, Вал. Володзімірского дістав п. Волод. Кіндрачук, відзначаючий слухач фармациї і фільософії на університеті львівскім.

— Під колесами поїзду. Передвчера рано наїхав під Любляною поспішний поїзд на хорватских робітників працюючих при направі шляху. Кількох робітників потерпіло тяжкі рани, а один погиб на місци.

— Стилево мальована церква. До Підберезець коло Львова їздили онодги Впр. Митрополит Шептицкий з вірм. архієписк. Теодоровичом, архитектом Левиньским і проф. Шухевичом, оглядати мальоване тамошної церкви, виконане артистом-маляром М. Сосенком. Мальоване виконане стилево після нашого обряду, про що з признанем висказав ся Ексц. Митрополит, який є великим знатоком і любителем всхідного стилю.

— Зелізнича катастрофа на стациї Львів-Підзамче, про що ми вчера коротко згадали, стала ся в отсей спосіб: О 11 год. перед полуднем мав відійти з двірця Підзамче особовий поїзд в напрямі Тернополя і Бродів. Поїзд був вже готовий до відїзду і мав відїхати. Ненадійно зі сторони головного двірця львівского надїхала резервова льокомотива, яка їхала до Золочева по товаровий поїзд. Урядник руху, повідомлений про приїзд машини, дав приказ зворотничому, щоби при в'їзді машину задержав на тім самім шляху, на якім стояв особовий поїзд. Тимчасом машиніст Іван Макаран (чи Макар) їхав із здвоєною скоростию і мимо остерігаючих знаків не був в силі здержати машини. Машина всею силою розгону впала ззаду на особовий поїзд. На щастє остатні два вози були товарові і хоч розлетїли ся на дрібні куски, то мала шкода. Они самі здержали силу розмаху машини так, що третий з черги віз особовий цереповнений подорожними вискочив із шин і захитав ся, але остав цілий. Під напором машини цілий поїзд посунув ся о 15 метрів наперед. Се показує, як велика була сила розмаху машини. По ударі, який став ся в очах численної публики і урядників зелізниці, понеслись зойки і стони людий ранених перевязно через удари головами о стіну. Сейчас зголосило ся до покликаних лікарів 48 осіб ранених і потовчених. Вину катастрофи мають поносити в рівній мірі: урядник руху за то, що пустив машину на занятий шлях, дальше зворотничий Кльос, що послухав урядника руху, хоч бачив, що стоїть там поїзд, а вкінци машиніст Макаран завинив, що їхав за скоро і прибув о 3 минути скорше, як був повинен, а через те застав на стациї особовий поїзд. Очевидно, що епільоґ катастрофи розіграє ся в суді, де пошкодовані будуть жадати грошевої винагороди.

дів духів а преці бігав більше як двайцять літ по десять разів що ночи довкола кладовища. Аж сьмішно, вірити, що чоловік по смерти буде міг лазити по каменоломі, хоч би він за житя був і радним міста та головою стрілецкого товариства! Коли той погиб, то вже й конець єму, зовсім так само як кождому иншому!

Він хотів зараз піти, бо тоді тота дурна стара баба дала би чей спокій єму. Не вжеж она гадала собі, що він боїть ся, що має якусь причину оминати лім?

Гемав ковтнув собі знов чарку горівки, припер люльку в кутику і наложив капелюх на голову. Коли виходив, пішла стара за ним аж до дверий від хати, але відтак прилишила ся, бо на дворі було студено і дув вітер, та оперши сь об двірок і не відзиваючись ані словом, споглядала за ним своїми від старости почервонїлими очами.

Гемав вже й позабув на то, що має дзвонити, він побіг простісенько до ліса. Єго взяла злість на того страха в виді грубого різника, котрого смерть він певно не завинив, а котрий не давав єму спокою, він лютив ся і на стару, котра своєю дурною балаканиною та своїм лаженем так єму докучала, що він мало не вдурів.

За чим він поправді ішов до каменолому, того він і сам не знав, та й не сподївав ся також, щоби там стрінув ся з духом погибшого різника, бо не вірив в то, щоби чорт позволяв єму в ночи ходити собі по земли; але то одно знав він добре, що стара потайком полізе за ним, щоби переконати ся, чи справді у него така відвага, щоби він туди пішов. Він не обертав ся, щоби стара баба, котра ішла слід в слід за ним, не гадала собі, що він не має кріпкої волі іти з палицею на того якогось духа. А все таки здавало ся єму, що чує на своїх плечах погляд старої, так як колиб она дотикала ся его своїми довгими костистими пальцями.

На дворі було дуже непривітно, студено і вохко під деревами. Коли зачепив об яку соснову галузь, то спадали як лід студені каплї, сипали ся мов насіннє зерно з руки сїввача. Зимова покрива снігова зачинала топити ся а довкола кождого пня зробив ся був чорний кружок, на котрім показав ся чорний гниючий мох. На небі сьвітив молодий місяць а єго бліде сьвітло малювало то тут то там під деревами розгойданими вітром якісь потвори на блідій площи снігу.

(Конець буде).

Всячина
для науки і забави.

— Найдальше на полудни землї жиючий нарід. Анґлійский ґеоґраф Чарльс Веллінґтон Форльонґ (Furlong) вибрав ся був недавно тому на малім чілійскім судні з чотирома товаришами, до найдальше на полудни земли жиючого народу, до Яґанів (Jagahn), а проживши між ними кілька недїль, так тепер про них розповідає:

На маленьких островах на полудневій стороні великого острова, званого Тієра дель Фуеґе (Tierra del Fuege — Огнистий край), що закінчує полудневу Америку, жиє, радше коротає ся малесенький народець, котрий висунув ся найдальше в полудневі сторони нашої землї. То Яґани, котрим вже недалекий конець і небавком остане ся по них лиш згадка. Ще перед 28 лїтами плавало 3000 Яґанів на своїх лодках поміжи своїми островами, а нинї остало ся з того народу належачого до племени людий Огнистого краю вже лиш 175 душ, та й ті в борбі з щоденним житєм та між собою самими нищать себе так, що з них небавком і сліду

не буде. Студене підбігунове підсоне і дуже скупа ростинність відбирають тим людем можність дальшого житя. Яґани то нарід, котрий будовою свого тіла нагадує дуже Японців. Они суть малого росту і бувають пересічно на півтора метра високі, очи у них скісні, щоки вистаючі, краска тіла брунява, а мужчини не мають заросту.

Сі малі люди мешкають в дуже нужденних хатах, зроблених з галузя і листя, а одиноким їх домашним зьвірятем то пес, котрий разом з ними поділяє їх бідноту і нужду. Коли підходити до яґаньскої оселі, то перше гавканє пса дає знак о ній. Яґани не люблять довго проживати на однім місци, лиш вандрують, а розібравши свої давні хати, ставлять собі нові.

Підчас коли мужчини виходять на ловлю, жінки, котрі уміють знаменито плавати, порають ся коло риб та шукають скальки в мори; она виплітають коші, виправляють шкіри, в дорозі веслують а дома доглядають дітий і „хати“. Яґани жиють в многоженстві; старші мужчини беруть собі звичайно молоді дівчата а старші жінки полишають молодом мужчинам, котрі після їх погляду не уміють ще обходити ся з жінками і мають за мало досьвіду та можуть богато научити ся від старших жінок. Причина сего способу житя лежить в браку женщин між Яґанами а молоді мужчини можуть бути нераз раді, коли взагалі знайдуть собі якусь подругу а многі Яґани остають таки безженними.

Яґаньска мова — каже Фирльонґ — не має ві письма ні ніяких знаків, єсть однак богата в слова, бо має около 40.000 слів; при тім єсть дуже звучна і має богато самозвуків. Замітне однак, що мова та не має збірних імен. Яґани н. пр. не знають що значить „ліс“ і не мають на то слова. Та само не мають слова на „листє“, але за то мають богато на кождий окремий рід листя. Загального слова „птаці“ не знають, але мають окремі слова на „водні птиці“, „побережні птиці“ і т. д. Також і числити не уміють дальше як до три. На слові „муттау“, що значить „три“ кінчать ся їх числівники.

Яґани не мають ніякої віри і длятого не мають понятя о Бозі і сотворителю, та о якімсь житю по смерти і не знають ніяких молитов, але духи і страхи мають і у них якесь хоч дуже слабе значінє.

Яґани — каже Фирльонґ — ведуть завзяту борбу між собою і тому взаімно себе нищать; бють ся колами, веслами а найчастійше великим камінем в той спосіб, що кождий з противників вхопивши в руки великий камінь бє ним другого по голові і дивувати ся лиш треба, що Яґан видержить навіть кілька таких сильних ударів. Се буває мабуть длятого, що Яґани мають дуже густе і довге волосе на голові, котре по части ослаблює удари. Найчастійше однак два борці старають ся один другому вязи скрутити в той спосіб, що один другого ловить обіруч за карк, підставляє противникови коліно під груди а відтак з цілої сили сїпає за карк до себе і ломить єму вязи.

По одній такій борбі видів Фирльонґ, як відбував ся жалібний танець. Насамперед з хат свояків убитого чути було якісь жалібні сьпіви, шо зразу починали ся дуже тихо а відтак ставали щораз сильнійші, аж наконець переходили в страшенні крики. Свояки убитого вишкребтували собі на середині голови скальками волосе а лице малювали на чорно і біло. Опісля повиходили жінки, співаючи, з колами в руках і ставувши в колесо, зачали співати а при тім били до такту колами в землю і тупали ногами. Танець закінчив ся тим, що жінки кинулись з колами на убийника погибшого і співаючи та танцюючи і его на смерть побили.

— **Славні їдці.** Одним із найбільших їдців і смакунів в новійших часах був славний французкий природослідник Юрий Кївіє (Cuvier). Від его стола не сьмів ніхто голоден встати а він і добирав собі лиш таких столовян, що могли так богато їсти як і він. Найлїпше любив він гостити у себе якогось старенького сьвященика, котрий може ще більше умів з'їсти як Кївіє, але й не мало був перебирчивий. Але лиш раз на рік і то на сам Новий рік міг він того сьвященика гостити у себе. Лиш що до одного не могли оба їдці погодити ся: Кївіє любив шпараґи з оливою а згаданий сьвященик волів, щоби були политі маслом. Внаслідок того подавано на Новий рік на стіл двоякого рода шпараґи: Кївіє діставав 250 штук в оливі а сьвященик 250 штук политих маслом. Одного Нового року стало ся так, що той сьвященик підчас обіду у Кївієра помер нагло серед веселої розмови. Кївіє в першій хвили не мав нічо пильнійшого, як лиш побічи до кухві і сказати кухареви, щоби тепер всі шпараґи подав в оливі.

Але найбільші їдці, які були коли-небудь, знаходили ся в стародавнім Римі за римских цісарів. Такий славний їдець жив в Римі за цісарів Августа і Тиберия та називав ся Маркус Ґабіюс Апіціюс. Він на свої пири видав був не менше лиш 15 міліонів корон на наші гроші. Коли одного разу его секретар сказав єму, що з его величезного майна остало ся ледви ще міліон корон, Апіціюс отроїв ся з обави, що буде мусів з голоду згинути. В листі до своїх приятелів, який написав він на короткий час перед своєю смертию, сказав він: „З так нужденно малим майном чоловік, котрий знає собі честь, не може преці вижити“.

— **Найбільші льокомотиви в Европі** знаходять ся тепер на бельґийских зелізницях державних. Найновійшого типу машина, ужи вана при тяжкім межинароднім поїзді експресовім, що їздить з Остенди до Кольонії, має шість колїс з проміром майже на два метри (1·98 м.) великим, а ціла машина важить 55.000 кільоґрамів і може без трудности їхати зі скоростию 120 кільометрів на годину.

— **Рожевий олієць в Болгариї.** В долині Казанлику і сусідних сторонах Болгариї, де садять рожі задля виробльованя дорогого рожевого олійцю, настало недавно жниво і добігає вже до кінця. Серед веселих сьпівів збирають жінки і дівчата пахучі цьвіти рож і заносять у великих кошах до фабрик. Хоч і в як дуже простий спосіб виробляють там з тих цьвітів рожевий олієць, то все-таки доходи з него бувають значні. Від 1906 р. виносить річний зиск кругло 4 і пів міліона корон. Скількість виробленого олійцю виносила в 1906 р. 7098 кільо, в 1907 р. 5295 кільо, а в 1908 р. 4611 кільо. При менше видатнім жниві дохід був більший, бо олієць пішов був значнійше в гору. Найбільше того олійцю вивозять до Франциї, а відтак до Америки, Німеччини і Анґлії. В послідвім році вивезено до Франциї 1442 кільо.

Винахідник.
— Хто то онтой пан? — То славний винахідник. — Якийсь інжинер? — Ні, львівский журналїст.

Край касиєрів.
Малий Мошко (якраз читаючи, що Колюмб оув першим, котрий приїхав до Америки): Татеню, чи Колюмб був також касиєром.

В судовій сали.
Судия до обжалованого: — Чи ви були вже коли перед тим карані? — Обжалованний: Ні, ніколи, завсігди по тім.

Телеґрами.

Відень 3 липня. Реґулямінова комісия палати послів ухвалила внесенє о побільшенє числа віцепрезидентів палати з 5 на 7.

Берлин 3 липня. З Солуня доносять, що в монастирскім віляєті панує серед грецкого населення живий рух. Видають ся відозви накликуючі Греків до борби з Турками.

Льондон 3 липня. При будові порту в Нюпорт в Уельсї перервала ся гребля. Внаслідок тої катастрофи погибло 50 робітників.

Париж 3 липня. Палата послів радила над інтерпеляцию о загроженій політиці правительства. В часї нарад порушив пос. Жоре приїзд царя до Франциї і остро виступив против того. Президент палати і міністер заграничних справ запротестували рішучо против бесїди пос. Жоре.

Льондон 3 липня. Times доносить зі Штокгольму, що убийник ґенерала Бекмана, робітник Ванґ належав до орґанізациї заговірників на житє царя. Поліциї удало ся попасти на еї слід і увязнити заговірників перед приїздом царя, з виїмком именно того, котрий довершив замаху на ґен. Бекмана. Арештовано загалом 20 анархістів.

Ціна збіжа у Львові.
дня 2 липня:

Ціна в коронах за 50 кільо у Львові

Пшениця	14·70	до 15·—
Жито	10·—	до 10·50
Овес	10·—	до 10·30
Ячмінь пашний	—·—	до —·—
Ячмінь броварний	—·—	до —·—
Ріпак	—·—	до —·—
Льнянка	—·—	до —·—
Горох до вареня	—·—	до —·—
Вика	—·—	до —·—
Бобик	—·—	до —·—
Гречка	—·—	до —·—
Кукурудза нова	—·—	до —·—
Хмiль за 56 кільо	—·—	до —·—
Конюшина червона	—·—	до —·—
Конюшина біла	—·—	до —·—
Конюшина шведска	70·—	до 85·—
Тимотка	34·—	до —·—

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

ОГОЛОШЕНЯ.

КНИЖКИ на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всіх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дітий.

Дітвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дітий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Лїтною порою, опр. 150 К.
Дїточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефунї 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповіданя.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр. 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, третє нове виданє бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокорудз: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Генін: Крізь пустині Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і его славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодїжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене виданє по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене виданє, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дїтий, (друге попр. виданє) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове виданє, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Днїпрова Чайка, Коза-Дереза (дїточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. століття, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужинї, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю лїліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, третє виданє, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвітів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дївчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлїйскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глїбів: Байки, бр. 10 с.
Істория куска хлїба (з француского), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплїнґ: В Джунґлях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулївера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з француского, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японьскі казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).